

2019

LVIII. ŠP (24.–26. 5.)

Tento rok organizačně i programově velmi povedená přehlídka, živé diskuse, třináct zajímavých a skutečně inspirativních inscenací „ve velkém spektru divadelních forem, oborů, druhů, postupů i žánrů“. Z kapacitních důvodů se do programu nevešly inscenace, které programová rada také navrhovala (NJ feat. Uhřík Nový Jičín *Za zásluhy*, DREJG Náchod *Návody k upotřebení*, soubor NEMÁME Brno *Kabaret Czermak*, Divadlo Exil Pardubice *Lola běží o život* a soubor Sex Culomets z Litoměřic *Poslední cesta Zikmunda a Hanzelky do Afriky*). A vedle „dramatářských etud“ či představení připravených na efekt se objevila i řada inscenací „vzniklých z hledání dosud neozkoušených, netradičních jevištních prostředků a postupů“, jak poznamenává recenzent Luděk Richter. A nebylo jich málo...

Pražský soubor Ojebad v inscenaci Otty Linharty ***Odborná porota*** zaujal ironickou a výsostně intelektuální parodií na střet divadelní poroty s „hodnoceným“ amatérským souborem. Jaroměřské Děvčátko a slečny (Kolegium hraběte Šporka) hrály opět podle Ch. Perraulta a v režii Jarky Holasové hororový morytát ***Modrovous***, scénograficky zajímavý (trampolína), avšak bez srozumitelnějšího klíče. Poněkud staticky působila inscenace souboru Inverze ZUŠ F. L. Gassmana z Mostu ***Měsíc***, byť upřímná výpověď o traumatech tří dívek před vstupem na vysokou školu. Soubor Bílá holubice z Ostravy uvedl taneční inscenaci ***Dva světy*** „s psycho-sociální funkcí“ v režii a choreografii Ivany Martákové-Blatákové a Kristýny Slezákové, propojující profesionální umělce s handicapovanými vozíčkáři, experimentu však velmi vzdálenou.

D.R.E.D. Ondřeje Pumra (Náchodsko/Kladsko/Pražsko) uvedl divadlo-rituál ***Figura cum figuris*** „s tradiční nahotou, která však byla na zvážení herců, což oslabilo význam existenciální oprostěnosti, na němž je inscenace založena“. Hranický improvizací soubor Láhor/Soundsystem, už v Písku dobře zabydlený, uvedl inscenaci ***Než hanba začne fackovat druhé***, která vzbudila určité rozpaky – „vše závisí na momentální inspiraci, náladě, konstelaci okolností; nezadaří-li se, zůstává jen banalita a těžkopádně trhaný tvar“, komentuje Richter. Svitavský studentský soubor JAMKA-drumka představil v absurdní politické a satirické grotesce v režii Martina Mohra ***No Time for Losers*** kabaret sice poněkud „silácký“, ale hudebně a divadelně nápaditý.

K nejzajímavějším a divadelně nejucelenějším inscenacím patřila podle Richtera inscenace o radostech a strastech novopečené matky ***Postýlka*** souboru Kufr a Kohout ze Štramberka (scénář a režie Barbora Hubáčková) založená na „loutkářském citění – byť bez loutek, „stačila jen malá dětská postýlka, rekvizity, ruce, matčin život i vězení“. Také inscenace (spojení svitavských souborů Naopak, Tuhýk a Céčko), choceňské Hany Voříškové a hradeckého dua Mízou do dřeva využila k emotivně silné výpovědi principy výtvarné, loutkářské a hudební (Karel Šefrna a jeho dcera Pavla) jako vzpomínku na svého zesnulého člena – malíře, sochaře a muzikanta Jindru Pevného.

Brněnský soubor VTAHU představil zřejmě nejexperimentálnější inscenaci ročníku, ***Nepřítele lidu*** podle H. Ibsena, jako klasické drama inscenované „v groteskní stylizaci a zcela netradičními, až brechtovskými prostředky, a s mimořádně kvalitním herectvím“. Koláž inspirovanou dílem Franze Kafky ***Du verstehst mich, nicht wahr?*** nabídl plzeňský soubor Mrož v krabici (ZUŠ Trnka) v inscenaci o hledání vlastní identity, život jako divadelní zkouška – „až na jevištní mluvu suverénní a autentické představení“. Pardubický soubor Ted', nádech a leť se svým charizmatickým lídrem Davidem Zelinkou, záměrně pracujícím „s obyčejností věcí i neskrývaným naturalistickým neherectvím, v němž se však zrcadlí pravda“, v inscenaci ***A lidé žijí. Abdul*** zkoumal existenciální téma člověka „hledajícího možnost

důstojného přežití uprostřed děsivé války, tentokrát v Čechách“. Soubor Tvoje bába z mostecké ZUŠ představil inscenaci **Poem macht frei** (režie Pavel Skála) o holocaustu podle židovského básníka Hanuše Hachenburga – poměrně „tradiční divadlo poezie“, kde největším zážitkem bylo prostředí, v němž soubor hrál: syrově působící zpustlý dvorek za divadlem...

Jako host byla uvedena inscenace *O 14 dní dříve aneb Svoboda nadvakrát* v provedení píseckého Divadla Pod čarou, autorská hra Františka Zborníka, mimochodem píseckého rodáka, a také poslední, na níž se František jako režisér podílel. Jakási „kabaretní“ hudební komedie, která nahlížela písecké události kolem vzniku Československa.

Diskuse o představení vedl lektorský sbor tvořený dramaturgyní Sylvii Vůjtkovou, Vladimírem Hulcem, Tomášem Jarkovským, Petrem Vášou a Tomášem Žižkou, Jakub Hulák diskuse moderoval. Vyšla programová brožura (grafik Petr Prušek), blogové informace připravovali Petr Klarin Klár, Petr Odo Macháček a David Slížek. V programu *Šrámkův Písek – Písku* vystoupilo Divadlo Studna Hosín se svým žongléřským ateliérem, s *Čertovskou pohádkou* a pohádkou *Princ Jaromil*, Marešova divadelní společnost uvedla *Pošťáckou pohádku*, písecký T – Dance taneční vystoupení *Dívka s havraními křídly*, DDM připravil klasické tvůrčí dílny, ale také souboje dětského kroužku scénického šermu, koncertovala skupina Jakofakt?, Divadelní skupina Kámo, nahod' představila opět improvizací show.

Srovnávání uměleckého díla s životem v tom směru, že život také nemá téma, stavbu, styl či žánr, je pomýlené. Umění je založené právě na tom, že svým pohledem vnáší řád do beztvare skutečnosti, a umožňuje nám tak v nahodilosti života spatřit něco, co nám dosud unikalo – což přináší katarzi. V případě netradičního (či chcete-li alternativního či experimentálního) divadla tak činí prostředky a postupy, které svou neotřelostí otevírají oči. [...] Jestliže nás na inscenaci něco nadchne, nechceme slyšet o jejích rezervách, problémech či chybách, jejichž řešení by ji učinilo ještě působivější. V takovém okamžiku si dokážeme vysvětlit i nevysvětlitelné (až se sám inscenátor někdy diví), i kdyby to odporovalo tomu, co jsme viděli a slyšeli, dějovým faktům, protirečícímu výrazu či samotné logice. Přestáváme být racionálními diváky, stáváme se fanoušky. Jako ve fotbale, jako v politice. Pochvalování si, jak je dobře, že každý chápe umělecké dílo jinak, vždy pokulhává. Umělecké dílo není láhev rumu, po níž se smutný rozpláče, veselý rozřádí a agresivní rozzuří. Je to záměrné sdělení, různými vnímateli v detailech různě čtené dle jejich založení, zkušeností i znalostí – ale se společným jmenovatelem celku. (Richter, Luděk. Zpráva o Šrámkově Písku 2019. AS 2019, www.amaterskascena.cz)